

DREPTUL UNIUNII EUROPENE

ATELIER 1 > 3 ore

PRINCIPIILE APLICĂRII DREPTULUI UNIUNII EUROPENE ÎN RAPORT CU DREPTUL NAȚIONAL. RELEVANȚĂ ÎN CONTENCIOSUL JUDECAT DE INSTANȚELE NAȚIONALE

Analiza principiilor aplicării dreptului Uniunii Europene în pregătirea acțiunilor adresate instanțelor naționale și ale Uniunii Europene

I. Analiza jurisprudenței relevante:

CJCE, *Van Gend en Loos c. Nederlandse Administratie der Belastingen*, 1963, cauza 26/62

- Interpretarea tratatelor
- Titular, destinatar al drepturilor și obligațiilor
- Obligațiile statelor membre
- Instanță națională
- Efect direct

CJCE, *Flaminio Costa c. Enel*, 1964, cauza 6/64

- Ordinea juridică comunitară autonomă
- Ierarhia normelor juridice. Prioritatea dreptului comunitar față de cel național
- Limitarea definitivă a suveranității statelor membre
- Armonizarea legislativă
- Drepturile particularilor (?) Rolul instanțelor naționale

CJCE, *Amministrazione delle Finanze dello Stato c. Simmenthal SpA*, 1976, cauza 35/76, și 1978, cauza 106/77

- Drept comunitar. Drept național contrar
- Inaplicabilitatea prevederilor în vigoare
- Acte normative contrare dreptului comunitar
- Conflictul între dreptul comunitar și o lege ulterioară
- Drepturile și obligațiile instanței naționale sesizate
- Inaplicabilitatea practicii constituționale

II. Rezolvarea unor cazuri practice ipotetice

1. Fred este tehnician dentar, angajat la o clinică stomatologică de stat, din Paris. El are unele probleme la muncă și se gândește să-și dea în judecată angajatorul.

Directiva (fictivă) 2003/555 (numită, în continuare, „Directiva”) prevede că toate orele suplimentare efectuate de tehnicienii dentari vor fie plătite la o valoare de trei ori mai mare decât o oră obișnuită. Directiva mai prevede că tehnicienii dentari trebuie să beneficieze de training privind sănătatea și securitatea în muncă. O anexă a Directivei prevede detaliile referitoare la acel training, care trebuie să includă pregătiri referitoare la toate tehnicile noi de manipulare și de utilizare a substanțelor toxice. Termenul limită pentru implementarea Directivei a fost 31 decembrie 2005.

Legea (fictivă) privind tehnicienii dentari, din 2005 (denumită, în continuare, „Legea”), prevede că toate orele suplimentare efectuate de tehnicienii dentari vor fi plătite la o valoare de două ori mai mare decât o oră obișnuită. Legea mai prevede că tehnicienii dentari trebuie să beneficieze de training privind sănătatea și securitatea în muncă, dar nu specifică nimic referitor la conținutul trainingului.

Din când în când, Fred lucrează peste normă și, conform contractului său de muncă, pentru orele suplimentare este plătit dublu față de valoarea unei ore obișnuite de muncă. Este nemulțumit de acest lucru, însă atunci când s-a plâns angajatorului său, i s-a răspuns că modul în care este plătit corespunde prevederilor Legii.

În urmă cu o lună, în timp ce lucra în laboratorul clinicii, Fred a intrat în contact cu o substanță toxică, iar în urma acestui incident a dezvoltat probleme respiratorii. Deși Fred a fost instruit în legătură cu sănătatea și securitatea în muncă, el nu a primit niciun training referitor la noile tehnici de manipulare a substanțelor toxice. El crede că, dacă ar fi beneficiat de un astfel de training, nu ar fi fost expus riscului asociat, de a-și altera sănătatea.

- (a) Consiliați-l pe Fred, în legătură cu o eventuală acțiune pe care ar putea să o introducă în instanță, împotriva angajatorului său, în temeiul dreptului unional.
- (b) Ar fi diferit răspunsul, în vreun fel, dacă Fred nu ar fi angajatul unui clinici de stat, ci al unei clinici private?

N.B. Pentru scopurile acestei întrebări, NU vi se cere să aveți în vedere o eventuală acțiune în despăgubiri, împotriva statului francez.

2. Mai mulți pescari spanioli formulează o cerere în fața instanțelor italiene, prin care solicită dispunerea unor măsuri provizorii, menite să împiedice aplicarea anumitor secțiuni din Legea privind transportul comercial, din 1988, care le refuza dreptul să-și înregistreze bărcile de pescuit în Italia și care, în opinia reclamantilor, erau contrare dreptului unional. Care credeți că ar putea fi problemele pe care și le-ar putea pune instanțele italiene (sunt posibile mai multe răspunsuri corecte):

- A. Instanțele italiene nu pot da prioritate dreptului unional, în nici un caz.
- B. Există o problemă de aplicabilitate: Italia are o constituție scrisă, care împiedică un judecător (altul decât judecătorul constituțional) să declare o lege internă ca fiind nevalidă, pe motiv că ar viola dreptul european.
- C. În ciuda problemei de aplicabilitate, o instanță italiană căreia i se solicită să acorde prioritate dreptului unional, față de normele interne contrare, trebuie să facă acest lucru. Ea nu poate aștepta ca norma internă să fie înlăturată de legislativ sau prin mecanismele admiterii unei excepții de neconstituționalitate.

III. Alte ipoteze particulare:

3. Citiți art. 35 și art. 60 din TFUE. Aceste articole au efect direct? Explicați.

Articolul 35 (ex-articolul 29 TCE)

Între statele membre sunt interzise restricțiile cantitative la export, precum și orice măsuri cu efect echivalent.

Articolul 60 (ex-articolul 53 TCE)

Statele membre depun eforturi pentru a proceda la liberalizarea serviciilor într-o măsură mai mare decât cea la care obligă directivele adoptate în vederea aplicării articolului 59 alineatul (1), în cazul în care situația lor economică generală și situația din sectorul în cauză permite acest lucru.

4. O lege internă precizează în mod expres faptul că se află parțial în contradicție cu dreptul unional, dar subliniază, cu toate acestea, că ea se va aplica în dreptul intern. Va putea înlătura această lege dreptul unional? Îl va putea suspenda?